

Hindamise korraldus põhikoolis ja gümnaasiumis

Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

I Hindamise eesmärk

- 1.1. Toetada õpilase individuaalset arengut;
- 1.2. anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 1.3. innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 1.4. suunata õpilase enesehinnangu kujunemist ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 1.5. suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 1.6. anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

II Hindamisest teavitamine

- 2.1. Hindamise korralduse alused on kättesaadavad kooli koduleheküljel.
- 2.2. Kool annab põhikooli 1.-3. klassi õpilasele ja vanematele kirjalikku kokkuvõtvat tagasisidet õpilase õppeedukuse, käitumise ja hoolsuse kohta kaks korda õppeaastas, 4.-9. klassi õpilasele ja vanematele kolm korda õppeaastas.
- 2.3. Kool annab gümnaasiumi õpilasele ja vanematele kirjalikku tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta kursuse/kursuste lõppedes.
- 2.4. Õpilase jooksvad hinded on veebipõhiselt eKoolis. Vajadusel väljastatakse hinnete leht paber kandjal.
- 2.5. Õpilase kokkuvõtvad hinded kajastuvad tunnistusel või õpinguraamatus ja veebipõhiselt eKoolis.
- 2.6. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta.
- 2.7. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on määravaks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.

2.8. Trimestri, poolaasta, kursuse alguses selgitab õpetaja hindamise põhimõtteid. Need põhimõtted kajastatakse eKoolis esimese tunni kirjelduses.

2.9. Hindamisest teavitamine sätestatakse kooli kodukorras.

III Kujundav hindamine

3.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämist kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi.

3.2. Õppeprotsessi vältel saab õpilane tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste kohta. Kogu õppepäeva vältel saavad õpilased tagasisidet, mis toetab õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

3.3. Õpilane kaasatakse enese hindamisse, et arendada tema oskust eesmäärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

IV Teadmiste ja oskuste hindamine õppeprotsessis

4.1. Õpilase teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas õppekavas toodud oodatavate tulemustega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

4.2. Trimestri/kursuse jooksul hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi vähemalt kolm korda.

4.3. Poolaasta jooksul hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi vähemalt viis korda.

4.4. Kontroll- ja arvestustöödele antakse kirjalik hinnang ja hinne. Hinnangus peab selgelt kajastuma, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud.

4.5. Kirjalike tööde (sh järeltööde) hinne kajastatakse eKooli hiljemalt seitsme tööpäeva möödudes.

4.6. Hindamisel viie palli süsteemis:

4.6.1. Hindega „5” („väga hea”) hinnatakse suulist vastust/esitust, kirjalikku või praktilist tööd/tegevust, kui õpilane on omandanud nõutavad teadmised ja oskused.

4.6.2. Hindega „4” („hea”) hinnatakse õpilast, kui tema teadmistes ja oskustes esineb väiksemaid eksimusi.

4.6.3. Hindega „3” („rahuldav”) hinnatakse õpilast, kui tema teadmistes ja oskustes esineb puudusi ja vigu.

4.6.4. Hindega „2” („puudulik”) hinnatakse õpilast, kui tema teadmistes ja oskustes esineb olulisi puudusi ja vigu.

4.6.5. Hindega „1” („nõrk”) hinnatakse, kui õpilane ei ole omandanud nõutavaid teadmisi ja oskusi.

4.6.6. „5” väga hea 90–100%

4.6.7. „4” hea 75–89%

4.6.8. „3” rahuldav 50–74%

4.6.9. „2” puudulik 20–49%

4.6.10. „1” mitterahuldav 0–19%.

4.6.11. „X“ sooritamata/esitamata 0%

4.6.12. Esitatud skaalast 5% üles- või allapoole moodustab piiritsooni, mille puhul õpetaja võib põhjendatult hindekskaalat muuta, arvestades töö mahtu, ülesande keerukust, vigade arvu ja liiki.

4.7. Mitteeristav hindamine

4.7.1. Kujundavat kirjalikku hinnangut rakendatakse 1. klassis, võib rakendada õpilase pikaajalise põhjendatud puudumise korral ja eriolukorras.

4.7.2. Mitteeristavat hindamist „A“ ja „MA“ rakendatakse põhikoolis ja gümnaasiumis valikainete protsesshinnete, kokkuvõtivate trimestri/poolaasta või kursusehinnete välja panemisel.

4.8. Kui õpilasele on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse selles õppekavas sätestatud erisusi ja hindamisaluseid.

4.9. Õpilast, kellele rakendatakse eri- või tõhustatud tuge, siis võib vajadusel hinnata hindega „rahuldav“ kui ta on saavutanud 35% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.

4.10. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik”, „nõrk”, „MA“ või „X“ antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks üldjuhul vähemalt kaks nädalat.

V eKoolis hindamise ja koolikohustuse täitmise tähistused

5.1. Koolikohustuse täitmisega seotud tähistused:

„+“ hiline mine;

„-“ puudumine;

- „H“ puudumine haiguse tõttu;
- „K“ kodused põhjused;
- „M“ muud põhjused (projektid, klassiekskursioonid jms);
- „V“ võistlused, olümpiaadid jm kooli esindamised;
- „P“ põhjuseta puudumine.
- „D“ õpilane osaleb distantsõppes tervislikel põhjustel.

5.2. Hindamisega seotud tähistused:

- „KH“ kirjalik hinnang;
- „A“ arvestatud ;
- „MA“ mittearvestatud
- „X“ sooritamata/esitamata töö, esitus jms.

5.3. Käitumise ja hoolsuse hindamine:

- „E“ eeskujulik;
- „H“ hea;
- „R“ rahuldav;
- „MR“ mitterahuldav.

5.4. Järelevastatud hinne on märgitud **tärniga**.

5.5. Gümnaasiumiastme kursuste hinnete parandamisel kustutatakse esimene kursusehinne ja märgitakse uus hinne ning selgitus.

VI Kokkuvõtavad hinned, täiendavale õppetööle jätmine ja järgmisse klassi üleviimine

Põhikoolis:

- 6.1. Kokkuvõttev hindamine põhikoolis on hinnete koondamine poolaasta, trimestri ja aastahinneteks.
- 6.2. 1. klassis rakendatakse kokkuvõtvaid sõnalisi hinnanguid Kokkuvõtvas hinnangus peab selgelt kajastuma, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud.
- 6.3. 2.-9. klassi õpilaste trimestri ja poolaasta õpitulemusi hinnatakse üldjuhul kokkuvõtvalt viie palli süsteemis, erandjuhtudel „A“ või „MA“.

- 6.4. Positiivse poolaasta-/trimestrihinde saamiseks peab õpilane osalema 80% antud poolaasta/trimestri tundide mahust. Kui õpilane ei ole osalenud vajalikul määral õppetöös ega saavutanud nõutavaid õpitulemusi, siis tuleb õpilasel sooritada arvestustöö õppekavas nõutud teadmiste ja oskuste kohta. Kui õpilane ei ole osalenud õppetöös kooli esindamise tõttu, siis ta ei pea sooritama täiendavat arvestustööd, sh tunnitööd.
- 6.5. 2.-9. kl õpilaste aastahindeid hinnatakse kokkuvõtvalt viiepalli süsteemis ja kokkuvõtva hinnanguga, milles kajastuvad taotletud õpitulemused.
- 6.6. 1.-9. klassi valikainete kokkuvõttev numbriline aastahinne pannakse välja koostöös valikainete õpetajatega, kui valikained on toimunud trimestripõhiselt.
- 6.7. Õpilasele, kelle poolaasta- või trimestrihinne on „puudulik” või „nõrk”, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, õpiabi, konsultatiivne õppetöö jm).
- 6.8. Õpilasele, kes on õppetegevusest puudunud tervislikel põhjustel ning ei ole saavutanud nõutavaid õpitulemusi, märgitakse kokkuvõtva poolaasta- või trimestrihindeks „MA“. Võimalusel rakendatakse õpilasele p 6.6. tugisüsteeme.
- 6.9. Kokkuvõtivate aastahinnete/hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia põhikooli õpilane järgmisse klassi või jätta täiendavale õppetööle. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.
- 6.10. Põhikooli õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt poolaasta-, trimestrihinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja juhendamisel spetsiaalseid õppetülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu. Otsus õpilase järgmisse klassi üleviimise kohta tehakse pärast täiendavat õppetööd.
- 6.11. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta põhikooli õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

6.12. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

Gümnaasiumis:

6.13. Gümnaasiumi õpilase õpitulemusi õppeaines hinnatakse kokkuvõtvalt kursusehinnetega viie palli süsteemis ning kursusehinnete alusel kooliastmehinnetega viie palli süsteemis.

6.14. Positiivse kursusehinde/trimestrihinde saamiseks peab õpilane osalema 80% antud kursuse/trimestri tundide mahust. Kui õpilane ei ole osalenud vajalikul määral õppetöös ega saavutanud nõutavaid õpitulemusi, siis tuleb õpilasel sooritada arvestustöö õppekavas nõutud teadmiste ja oskuste kohta. Kui õpilane ei ole osalenud õppetöös kooli esindamise tõttu, siis ta ei pea sooritama täiendavat arvestustööd, sh tunnitööd.

6.15. Kool võib gümnaasiumi valikkursuste hindamisel kasutada hinnanguid „arvestatud” ja „mittearvestatud”, neid hinnanguid ei teisendata viie palli süsteemi.

6.16. Kui gümnaasiumiastme õpilane on osalenud kõrgkooli teaduskooli täiendõppeprogrammis, mille maht on vähemalt 2 EAP (52 tundi) ja talle on väljastatud kõrgkooli poolt tunnistus, siis võib selle arvestada ühe valikkursusena.

6.17. Kui gümnaasiumiastme õpilane on õppeaasta jooksul koostanud huviringi õppematerjalid ja läbi viinud selle põhjal vähemalt 70 ringitundi, siis võib selle arvestada kahe valikkursusena.

6.18. Kui gümnaasiumiastme õpilane on õppeaasta jooksul viinud rekreatsiooni valikaine raames läbi vähemalt kolm sündmust (vähemalt 70 tundi), koostanud õpimapi, mis sisaldab tehtud tööde materjale ja eneseanalüüsi, siis võib selle arvestada kahe valikkursusena.

6.19. Gümnaasiumi õpilane, kelle õppeaasta keskel saadud kursusehinne on „puudulik“ või „nõrk“ või on jäetud välja panemata, saab kursuse hinnet parandada kolme nädala jooksul uue kursuse alguses. Kui õpilane seda võimalust ei kasuta, siis jäetakse õpilane täiendavale õppetööle ning talle antakse võimalus parandada kuni **kaks** kursuse hinnet täiendava õppetöö perioodil.

6.20. Kui õppeaasta lõpul on gümnaasiumi õpilasel, kuni kahes õppeaines viimase kursusehinne „puudulik“, „nõrk“ või „MA“, siis määratakse õpilasele täiendav õppetöö.

6.21. Pärast täiendavat õppetööd võidakse õpilane üle viia järgmisse klassi, kui tal on kuni kaks kursusehinnet „puudulik“ või „nõrk“, nelja või enama kursusega õppeainetes.

6.22. Gümnaasiumiastme õpilane arvatakse õpilaste nimekirjast välja juhul, kui ta ei ole saavutanud hindamisjuhendis sätestatud nõutavaid õpitulemusi.

6.23. Gümnaasiumi lõputunnistus väljastatakse õpilasele, kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad ja valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud.

6.24. Õppeaines, milles toimub riigieksam, pannakse 12. klassi kooliastmehinne välja enne riigieksamit. Teiste õppeainete hinded pannakse välja enne eksamiperioodi. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse kooliastmehinne välja pärast täiendavat õppetööd.

VII Põhikooli lõpetamine

7.1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

7.2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

7.2.1. kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;

7.2.2. kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

7.3. Põhikooli lõpetanuks peetakse eksterni, kes on sooritanud põhikooli lõpueksamid ning aineksamid nendes õppeainetes, milles tal puuduvad põhikooli lõputunnistusele kantavad hinded või milles tal ei ole tõendatud teadmisi ja oskusi varasemate õpi- ja töökogemuste arvestamise kaudu. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses, käsitöös ja kodunduses ning tehnoloogiaõpetuses. Kooli lõpetamisel eksternina võimaldatakse lõpetajale kooli poolt juhendatud õppetegevust kokku vähemalt 15 arvestusliku õppetunni ulatuses. Muus osas toimub õppimine iseseisvalt.

VIII Gümnaasiumi lõpetamine

8.1. Gümnaasiumi lõputunnistus väljastatakse õpilasele:

8.1.1. kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;

8.1.2. Kooliastmehinnete väljapanemisel võib õpilasel olla kuni kaks kursusehinnet „puudulik“ või „nõrk“;

8.1.3. kes on sooritanud kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid;

8.1.4. kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami. Direktori käskkirjaga võib lugeda koolieksami sooritatuks, kui õpilane on tõendanud, et on omandanud kooli õppekavas ettenähtud teadmised ja oskused väljaspool kooli, näiteks rahvusvaheliste olümpiaade raames, olles sooritanud mõne rahvusvaheliselt tunnustatud testi või muul taolisel viisil.

8.1.5. kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö, välja arvatud kooli lõpetamisel eksternina;

8.1.6. haridusliku erivajadusega õpilasele, kellele on koostatud koolivälise nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalne õppekava, on lõpetamise aluseks individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada gümnaasiumi lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” §30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale;

8.1.7. Gümnaasiumi lõpetanuks loetakse ekstern, kes on sooritanud lõikes 3 nimetatud eksamid ning aineksamid nendes kursustes, milles tal puuduvad kursuste hinded või milles ta ei ole tõendanud teadmisi ja oskusi varasema õpi- ja töökogemuse arvestamise kaudu. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses. Kooli lõpetamisel eksternina võimaldatakse lõpetajale kooli poolt juhendatud õppetegevust kokku vähemalt 15 arvestusliku õppetunni ulatuses. Muus osas toimub õppimine iseseisvalt.

IX Käitumise ja hoolsuse hindamine I-III kooliastmes

9.1. I-III kooliastmeni hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust.

9.2. Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis. Hoolsuse hindamisel on aluseks õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus, korrektsus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

9.3. Käitumist ja hoolsust hinnatakse hinnetega *eeskujulik*, *hea*, *rahuldav*, ja *mitterahuldav*.

9.4. Käitumist ja hoolsust hinnatakse I-III kooliastmeni 1.-3. klassis kaks korda ja 4.-9. klassis kolm korda õppeaastas ning õppeperioodi lõpul.

9.5. Õpilase mitterahuldava käitumishinde otsustab klassijuhataja koos aineõpetajatega.

9.6. Käitumise hindamine.

9.6.1. Käitumishindegaga **eeskujulik** hinnatakse õpilast, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt, järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme igas olukorras.

9.6.2. Käitumishindegaga **hea** hinnatakse õpilast, kes täidab kooli kodukorra nõudeid ja järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme.

9.6.3. Käitumishindegaga **rahuldav** hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab kooli kodukorra nõudeid, järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, kuid kellel on esinenud üksikuid eksimusi.

9.6.4. Käitumishindegaga **mitterahuldav** hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetaja nõudmistele, puudub õppetöölt põhjuseta ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme. Õpilase käitumise võib hinnata mitterahuldavaks ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.

9.7. Hoolsuse hindamine

9.7.1. Hoolsusehindegaga **eeskujulik** hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetes alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas, korrektne ja järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.

9.7.2. Hoolsusehindegaga **hea** hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetes kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel.

9.7.3. Hoolsushindegaga **rahuldav** hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel, ei õpi oma võimete kohaselt.

9.7.4. Hoolsushindegaga **mitterahuldav** hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetes lohakalt ja vastutustundetult.

X Hindamisest teavitamise tingimused ja hinde vaidlustamine

10.1. Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtted ja kord on kättesaadav kooli kodulehel dokumentide all.

10.2. Hindamise põhimõtteid ja korda tutvustavad õpilastele klassijuhatajad, klassi- ja aineõpetajad trimestri, poolaasta, kursuse alguses, lastevanemate koosolekutel ja arenguveestlustel.

10.3. Õpilasel ja vanemal on õigus saada teavet õpilase hinnete kohta eKoolist, klassijuhatajalt ning klassi- ja aineõpetajalt. 4.-9. kl õpilastele väljastatakse paberil vormistatud klassitunnistus iga trimestri lõpul. 1.-3. kl õpilastele poolaastalõpul ja gümnaasiumiastmes õpinguraamat üks kord õa.

10.4. Trimestri-, poolaasta-, kursuse- ja aastahinnete välja panemise kuupäevad on kindlaks määratud kooli üldtööplaanis.

10.5. Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilasele klassijuhataja õppeaasta algul.

10.6. Kui õpilasel ja tema vanemal ei ole võimalik saada teavet hindamisest e-kooli vahendusel, siis saavad nad koolile esitada vastava teabenõude. Õpilase ja/või vanema teabenõude alusel antakse õpilasele teavet hindamisest e-kooli väljavõttena ja väljavõtte e-koolist toimetatakse õpilase kaudu vanemale kätte.

10.7. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.

10.8. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.